

Психологічні умови створення ситуації успіху на уроці

Психолого-педагогічні прийоми, які сприяють створенню ситуації успіху на мотиваційному етапі навчальної діяльності:

1. Ефект Розенталя, або „Ефект навіювання”: „Ти це можеш”, „Тобі це вдається” тощо.

Якщо педагог буде переконувати учнів у реальності успіху, то успіх прийде. Англійський учений Стоуенс довів, що учні, яких заохочували, досягли значно більших успіхів, ніж ті, кого ніяк не заохочували.

2. Прийом „Емоційне прогладжування” – констатація будь-якого факту успіху, прищеплювання дитині віри в себе, відкритість учителя для довіри і співчуття.

3. Прийом „Анонсування” – репетиція майбутньої дії, яка створює психологічний настрій на успіх перед класом. Це можуть бути додаткові індивідуальні заняття з окремими учнями. Добре заздалегідь оголосити приклади запитань самостійної роботи чи назвати прізвища учнів, яких не передбачається опитувати на наступному уроці (або навпаки), можна провести пробну контрольну роботу тощо.

Психолого-педагогічні прийоми, які сприяють створенню ситуації успіху на організаційному етапі навчальної діяльності:

1. Прийом „Даю шанс” – це заздалегідь підготовлена педагогом ситуація, в якій учень отримує можливість зненацька для себе розкрити свої можливості.

2. Прийом „Рушай за нами”. Алгоритм цього прийому такий:

- діагностика інтелектуального фону колективу;
- вибір інтелектуального спонсора;
- фіксація результату та його оцінка.

Наприкінці цей прийом реалізується за допомогою окремих учнів, які „ведуть” за собою невстигаючих.

3. Прийом „Емоційний сплеск” корисний дітям, які емоційно реагують на похвалу і критику. Завдання вчителя – у кожного учня вивільнити енергію, ініційовану теплим словом підтримки вчителя.

4. Прийом „Навіювання” побудований на точному розрахункові, в якому головне – вибір гносеоносія, тобто джерела інтелектуального збудження. Алгоритм прийому такий:

- реалізована або несподівана радість учня;
- підтримка педагога;
- „збудження” окремих членів колективу (наприклад, створення ситуації змагальності);
- поява нових стимулів для саморозвитку кожного.

5. Прийом „Еврика”. Створюються умови, за яких дитина, виконуючи навчальне завдання, несподівано відкриває в собі невідомі досі здібності. Завдання вчителя – помітити це глибоко особисте відкриття, всіляко підтримати дитину, поставити нову мету і надихнути на її досягнення. Допомога вчителя у створенні ситуації відкриття має бути ненав`язливою, прихованою.

6. Прийом „Навмисна помилка”. Можна застосувати з урахуванням віку і знань учнів на відомому матеріалі, що використовується як опорні знання.

Створюючи ситуації успіху на етапі організації навчальної діяльності, слід пам`ятати про два основні правила:

- формування свідомого ставлення до результату навчальної діяльності має слугувати перетворенню результата на мотив для нової пізнавальної діяльності;
- у кожної дитини є задатки, які можуть розвинутися у здібності.